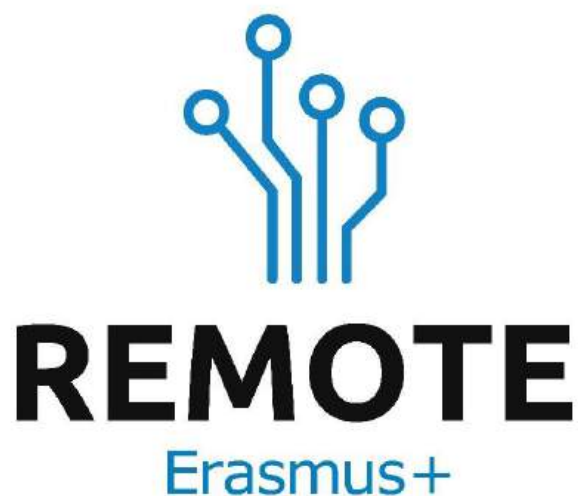

WP4-A9 Referent per a l'avaluació a distància en disciplines STEM

REMOTE: Assessing and evaluating remote learning
practices in STEM (Valoració i avaluació de pràctiques
d'aprenentatge a distància en disciplines STEM)

Politecnico
di Torino

Títol del document	Referent per a l'avaluació a distància en disciplines STEM V_08/07/2025																
Títol del projecte:	REMOTE: Assessing and evaluating remote learning practices in STEM																
Programa:	Erasmus +																
Tipus d'acció	KA220-HED – Associacions de cooperació en educació superior																
Número de projecte:	Acord de subvenció núm.: 2022-1-ES01-KA220-HED-000085829																
Autors i socis del projecte:	<table> <thead> <tr> <th><i>OID</i></th><th><i>Organització</i></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>E10209101</td><td>Universitat de Girona (UdG)</td></tr> <tr> <td>E10186177</td><td>Universitat Internacional de Catalunya (UIC)</td></tr> <tr> <td>E10209398</td><td>Politecnico di Torino (PoliTo)</td></tr> <tr> <td>E10032297</td><td>Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU)</td></tr> <tr> <td>E10209514</td><td>Universitat del Minho (UMinho)</td></tr> <tr> <td>E10262945</td><td>Agència nacional italiana per a l'avaluació del sistema universitari i de recerca (ANVUR)</td></tr> <tr> <td>E10199535</td><td>Agência de Avaliação e Acreditação do Ensino Superior (A3ES)</td></tr> </tbody> </table>	<i>OID</i>	<i>Organització</i>	E10209101	Universitat de Girona (UdG)	E10186177	Universitat Internacional de Catalunya (UIC)	E10209398	Politecnico di Torino (PoliTo)	E10032297	Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU)	E10209514	Universitat del Minho (UMinho)	E10262945	Agència nacional italiana per a l'avaluació del sistema universitari i de recerca (ANVUR)	E10199535	Agência de Avaliação e Acreditação do Ensino Superior (A3ES)
<i>OID</i>	<i>Organització</i>																
E10209101	Universitat de Girona (UdG)																
E10186177	Universitat Internacional de Catalunya (UIC)																
E10209398	Politecnico di Torino (PoliTo)																
E10032297	Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU)																
E10209514	Universitat del Minho (UMinho)																
E10262945	Agència nacional italiana per a l'avaluació del sistema universitari i de recerca (ANVUR)																
E10199535	Agência de Avaliação e Acreditação do Ensino Superior (A3ES)																
Durada del projecte:	36 mesos: 01/11/2022 - 31/10/2025																
Web del projecte:	http://epsapp.udg.edu/remote																

Finançat per la Unió Europea. Tanmateix, les idees i opinions expressades pertanyen només a l'autor o autors i no reflecteixen necessàriament les de la Unió Europea o l'Agència Executiva Europea d'Educació i Cultura (EACEA). Ni la Unió Europea ni l'EACEA se'n poden fer responsables.

CC BY-NC-SA: Aquesta llicència permet als usuaris distribuir, remesclar, adaptar i transformar el material en qualsevol mitjà o format només amb finalitats no comercials, i sempre que se'n reconegui l'autoria. Si remescleu, adapteu o transformeu el material, s'ha de difondre amb la mateixa llicència que l'obra original.

Índex

I.	Resum executiu	1
II.	Introducció	1
III.	Objectius i metodologia.....	2
IV.	Bones pràctiques.....	3
	IV.1. Bones pràctiques de les institucions d'educació superior	3
	IV.2. Bones pràctiques de les agències d'assegurament de la qualitat	10
V.	Conclusions i recomanacions	15
	V.1. Institucions d'educació superior.....	15
	V.2. Agències externes d'assegurament de la qualitat	18
VI.	Apèndix I. Descripció de bones pràctiques de les institucions d'educació superior	21
VII.	Apèndix II. Bones pràctiques de les agències d'assegurament de la qualitat.....	30

Referent

8 de juliol de 2025

Aquest treball s'ha desenvolupat mitjançant la col·laboració del projecte cofinançat Erasmus+ 'REMOTE: Assessing and evaluating remote learning practices in STEM'

I. Resum executiu

Aquest informe presenta un referent de bones pràctiques per a l'avaluació a distància en disciplines STEM (ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtiques), basat en l'activitat 9 del paquet de treball núm. 4 (WP4) del projecte REMOTE. Complementa l'informe i les directrius d'integració del WP4 (WP4.A7 i WP4.A8) identificant i analitzant exemples tant d'institucions d'educació superior (IES) com d'agències externes d'assegurament de la qualitat (AEAQ). L'objectiu és donar suport a les IES i als organismes d'assegurament de la qualitat (AQ) en el disseny, la implementació i l'avaluació de models d'avaluació a distància efectius, inclosius i fiables, uns elements especialment rellevants per a l'aprenentatge híbrid i en línia.

II. Introducció

La transformació de les pràctiques d'avaluació a l'educació superior (ES) s'ha accelerat en els darrers anys, impulsada principalment per la pandèmia global de covid-19, que va obligar les institucions a fer una transició ràpida a entorns d'aprenentatge a distància. En les disciplines STEM, aquest canvi va plantejar reptes a causa de la naturalesa tradicionalment pràctica i basada en el rendiment de l'ensenyament i l'avaluació. Les IES van haver de reimaginar com garantir la integritat acadèmica, els resultats de l'aprenentatge i la participació dels estudiants en formats digitals. Així mateix, es va sol·licitar a les AEAQ que

adaptessin els seus marcs, les metodologies i els mecanismes de revisió per garantir una rellevància i fiabilitat constants.

El projecte REMOTE, i concretament el paquet de treball núm. 4 (WP4), aborda el control de l'AQ i la innovació en l'avaluació de disciplines STEM en línia i híbrida. Tot i que les tasques anteriors del WP4 es van centrar en l'anàlisi de buits i el desenvolupament de directrius ("Integració i harmonització dels resultats de l'anàlisi de buits amb l'estat de la qüestió efectuat en l'exercici de mapeig" i "Directrius per a l'avaluació a distància en disciplines STEM"), l'activitat 9 contribueix al projecte identificant, documentant i analitzant bones pràctiques en l'avaluació STEM a distància mitjançant un enfocament de *benchmarking*. Aquestes pràctiques serveixen com a exemples tangibles per guiar tant les IES com les AEAQ a l'hora d'adoptar o adaptar models que promoguin l'equitat, la innovació i la qualitat en l'era digital.

Aquest informe es basa en estudis de casos institucionals, polítiques nacionals d'AQ i iniciatives internacionals de *benchmarking*. Les pràctiques documentades cobreixen un gran abast geogràfic, incloent-hi Europa, així com marcs globals. Mitjançant la integració de pràctiques tant d'institucions com d'agències, aquest informe té l'objectiu de fomentar una comprensió compartida del que constitueix la qualitat en l'avaluació a distància i de com s'hi pot donar suport, implementar-la i revisar-la de manera eficaç.

III. Objectius i metodologia

La identificació de bones pràctiques es va dur a terme en col·laboració amb els socis del projecte, que van proporcionar exemples de les seves institucions i d'altres IES i AEAQ europees. A més, es va dur a terme una revisió bibliogràfica per reunir evidències addicionals sobre pràctiques d'ensenyament, aprenentatge i avaluació a distància a les IES i dins l'àmbit de les AEAQ.

Es van seleccionar en funció de criteris rellevants, especialment l'impacte i la innovació, l'aplicabilitat en contextos STEM, la transferència i l'adaptabilitat de les pràctiques.

Cada bona pràctica es va analitzar segons un marc de referència amb quatre seccions temàtiques:

1. Descripció de la pràctica

1.1 Títol

1.2 Descripció breu

1.3 Objectius i finalitat

1.4 Context principal d'implementació

2. Detalls de la implementació

2.1 Fases d'execució

2.2 Implicació de les parts interessades

2.3 Recursos

3. Avaluació i impacte

3.1 Avantatges/oportunitats

3.2 Reptes/dificultats

3.3 Retroacció dels usuaris

3.4 Lliçons apreses i millores futures

4. Informació addicional

IV. Bones pràctiques

IV.1. Bones pràctiques de les institucions d'educació superior

Les bones pràctiques identificades a les IES revelen un panorama d'ensenyament, aprenentatge i avaluació a distància ric i en evolució. Tot i que cada institució ha adaptat els enfocaments al seu context únic, sorgeixen diversos temes transversals que remarquen el valor estratègic d'invertir en innovació pedagògica, infraestructura tecnològica i implicació de les parts interessades.

Una de les tendències més clares és la **inversió proactiva en la formació pedagògica i el desenvolupament del professorat**, com exemplifica el TLLab del Politècnic de Torí. S'ha demostrat que els programes de formació estructurats i incentivats sobre pedagogia digital, incloses les classes inverses i les interactives, fan que augmenti la participació del professorat, la qualitat de l'ensenyament i l'ús efectiu de les tecnologies educatives. Aquestes pràctiques remarquen la importància del desenvolupament professional continu i del suport institucional per avançar al mateix pas que les demandes en evolució de

l'ensenyament digital. Els objectius clau incloïen millorar la qualitat de l'ensenyament, promoure l'aprenentatge actiu i dotar el professorat d'eines per a un aprenentatge en línia i híbrid eficaç. Els avantatges inclouen un augment de la confiança dels professors, la participació dels estudiants i la millora dels resultats de l'avaluació. Sovint, els reptes consisteixen a alinear la formació amb les limitacions de temps del professorat i garantir la rellevància del contingut.

El Politecnico di Torino i la Universidade do Minho també han demostrat la importància de formalitzar polítiques flexibles que donin suport tant als professors com als estudiants. Establir una quota definida d'ensenyament a distància ajuda a conciliar la innovació pedagògica amb les necessitats operatives i la conciliació de la vida laboral i familiar, mentre que les directrius estructurades per als estudiants en l'avaluació a distància (que no s'aplica a la qualificació dels exàmens finals) garanteixen l'equitat, la fiabilitat i la transparència. Aquestes pràctiques tenen com a objectiu mantenir la continuïtat i la flexibilitat en els processos d'ensenyament i avaluació. Tot i que permeten directrius basades en evidències per al professorat, els docents encara poden escollir el format d'ensenyament que s'adapti millor a les necessitats dels seus cursos (p. ex., el T-Llab al Politècnic de Torí). Els avantatges inclouen una gestió més fluida del curs, autonomia per als professors i un descens de l'ansietat dels estudiants. Els reptes estan relacionats amb mantenir la coherència pedagògica i abordar les disparitats infraestructurals o ambientals entre els estudiants.

Assegurar la integritat acadèmica en l'avaluació a distància és una altra qüestió fonamental que s'aborda mitjançant estratègies diverses. L'ús de plataformes automatitzades (p. ex., ACME), guies de presa de decisions per als mètodes d'avaluació (Universitat de Twente) i eines de vigilància d'exàmens en línia (p. ex., SMOWL) reflecteix la doble necessitat d'adaptabilitat i fiabilitat. Aquestes eines no només agilitzen l'avaluació, sinó que també ofereixen retroacció i anàlisis en temps real per donar suport a l'aprenentatge formatiu. Els objectius se centren a preservar la confiança en els resultats de l'avaluació, adaptar els exàmens i millorar els resultats dels estudiants. Els avantatges van des de la millora de la transparència i la retroacció personalitzada fins a la reducció de la càrrega de treball del professorat i una alineació millor amb els estàndards d'AQ. No obstant això, encara hi ha reptes com ara qüestions de privadesa, les limitacions tècniques, la resistència al canvi i els falsos positius basats en IA que requereixen una consideració ètica i operativa curosa.

A més, les pràctiques de la Universitat del Minho i la Universitat de Gant remarquen que cal una comunicació clara i una preparació exhaustiva. Les directrius, els simulacres d'exàmens, l'escaneig de l'habitació i els plans de contingència garanteixen que els estudiants no només estiguin ben informats, sinó que també disposin de suport psicològic durant els processos d'avaluació

a distància. Igualment, la resposta institucional a la retroacció dels usuaris té un paper clau en la millora dels sistemes al llarg del temps. L'èxit depèn de factors com una comunicació transparent, simulacions abans de l'avaluació i mecanismes per a la retroacció dels usuaris. Els avantatges inclouen més satisfacció dels estudiants, menys interrupcions i avaluacions més precises. Els reptes consisteixen en problemes de privadesa, llacunes d'alfabetització digital i la necessitat de suport en temps real.

A la taula següent es presenten les IES seleccionades comparades segons les dimensions principals del nostre marc analític. Aquests perfils de bones pràctiques serveixen com un conjunt d'eines pràctiques per a l'adaptació, la transferència i la replicació. Els detalls complets de la implementació i l'anàlisi de cada pràctica s'especifiquen a l'apèndix I.

Taula 1. Anàlisi comparativa de les bones pràctiques d'institucions d'educació superior

IES	Títol de la pràctica	Objectius i finalitat	Context d'implementació	Avantatges clau	Reptes principals
Politécnico de Torí (Itàlia)	TLLab – Formació incentivada en ensenyament innovador i a distància	Millorar el desenvolupament del professorat i la qualitat de l'ensenyament	Programa de desenvolupament del professorat aplicat a tota la universitat	Adopció àmplia, avaluacions millorades	Equilibri del temps i rellevància del contingut
Politécnico de Torí (Itàlia)	Quotes flexibles d'ensenyament a distància per al professorat	Donar suport a la flexibilitat i la innovació docent	Política aplicada a tota la universitat sobre formats docents	Alta satisfacció del professorat, continuïtat	Coordinació per evitar la fragmentació
Universitat del Minho (Portugal)	Directrius i simulacres d'exàmens per a l'avaluació a distància	Millorar la preparació dels estudiants i l'equitat	Directrius institucionals per als exàmens en línia	Descens de l'ansietat, millor rendiment dels estudiants	Garantir l'accés digital i la claredat dels procediments
Universitat de Girona (Espanya)	Monitoratge i retroacció col·laboratius d'exàmens en línia	Millorar la integritat i la transparència	Exàmens en línia coordinats institucionalment	Augment de la confiança i retroacció ràpida	Equilibri de la vigilància amb la privadesa
Universitat de Castella-la Manxa i Universitat de Burgos (Espanya)	Ús de SMOWL per a una vigilància d'exàmens en línia segura	Garantir la integritat acadèmica en les avaluacions a distància	Adopció d'eines de vigilància d'exàmens en línia basades en IA	Monitoratge adaptable i de baix cost	Falsos positius de la IA i falta de confiança dels estudiants
Universitat de Twente (Països Baixos)	Guia de decisions d'avaluació i taulells de dades	Donar suport a un disseny d'avaluació just i adaptable	Suport a l'avaluació a escala institucional	Retroacció formativa, adaptabilitat, anàlisi	Formació i acceptació del personal
Universitat de Gant (Bèlgica)	Escaneig de l'habitació 360° i monitoratge de clics	Millorar la seguretat dels exàmens a distància	Avaluacions a distància	Dades per prevenir males conductes	Qüestions sobre la privadesa i l'equitat

A l'hora de revisar les pràctiques tenint en compte els dotze estàndards de qualitat per a l'ensenyament, l'aprenentatge i l'avaluació en línia (WP4.A8), es fa evident que els enfocaments es fonamenten en un compromís compartit amb la qualitat, la inclusió i la innovació.

1. Polítiques institucionals sobre ensenyament, aprenentatge i avaluació en línia: universitats com la de Twente i la de Gant han integrat l'educació digital en els seus marcs estratègics. La política general de la Universitat de Twente sobre l'aprenentatge semipresencial vincula explícitament l'avaluació a distància amb la seva visió pedagògica. La Universitat de Gant ha

institucionalitzat la seva estratègia de transformació digital a fi d'assegurar cicles de revisió regulars que verifiquin que s'assoleixen els objectius d'educació digital alhora que es para atenció als estàndards legals i ètics.

2. Objectius i mètodes d'avaluació (adequació a l'objectiu): la Universitat del Minho ha fet passos importants per diversificar els formats d'avaluació en els seus cursos a distància i alinear-los estretament amb els resultats de l'aprenentatge previstos. Durant i després de la pandèmia, aquesta universitat va adoptar avaluacions formatives, autoregulades i basades en projectes, especialment en programes d'enginyeria i educació. La Universitat de Burgos va introduir marcs d'avaluació en línia flexibles, adaptats acuradament al context d'aprenentatge, un fet que demostra que una alineació sòlida entre objectius, mètodes i perfils d'estudiants no només és possible, sinó que també és enriquidora pedagògicament.

3. Transparència i integritat: la Universitat de Burgos destaca per integrar eines de vigilància d'exàmens en línia basades en IA i pels procediments de verificació d'identitat que vetllen per la integritat acadèmica en exàmens en línia a gran escala. El TLLab duu a terme mòduls de formació que inclouen tot el cicle de vida de l'avaluació en línia: per exemple, des del disseny de rúbriques fins a garantir la integritat acadèmica durant els exàmens a distància. Els professors també poden efectuar consultes sota demanda mitjançant un servei d'assistència de Moodle quan estiguin configurant avaluacions en línia o semipresencials a gran escala. Aquestes van acompanyades de directrius clares per als estudiants i protocols transparents. Igualment, la Universitat de Girona ha prioritzat els entorns d'avaluació segurs mitjançant una carta d'integritat detallada per a l'avaluació a distància, elaborada conjuntament amb representants dels estudiants, que s'ha convertit en una part fonamental dels seus processos d'assegurament de la qualitat.

4. Requisits del sistema, capacitat de resposta tècnica, eines i recursos: la Universitat de Gant ha invertit sistemàticament en plataformes digitals adaptables i interoperables per assegurar que les seves eines d'avaluació a distància admeten estratègies tant formatives com sumatives. Els seus equips centrals de suport informàtic ofereixen una solució de problemes responsiva, i la institució ofereix una infraestructura sòlida adaptada a les necessitats específiques del curs. Així mateix, la Universitat de Twente garanteix la compatibilitat de la plataforma i la continuïtat tècnica duent a terme auditories tècniques abans de desplegar qualsevol nova eina d'avaluació a distància, un fet que demostra un enfocament anticipatiu de la preparació del sistema.

5. Eines personalitzables i adaptables a les disciplines científiques: el Politècnic de Torí ofereix un bon exemple de pràctiques d'avaluació contextualitzades. Aquestes eines estan alineades amb els objectius pedagògics i mantenen el compromís de la institució amb el rigor i la integritat acadèmics. En l'àmbit de

les humanitats i les ciències socials, la Universitat de Castella-la Manxa adapta les eines d'avaluació d'experts i els portafolis digitals per adaptar-se al caràcter interpretatiu i discursiu de l'avaluació en aquests àmbits.

6. Informació i suport per als estudiants: la Universitat del Minho ha establert un sistema de suport centralitzat que inclou serveis d'assistència tècnica, orientació digital per a nous estudiants i assessorament acadèmic amb un enfocament específic en les habilitats d'estudi en línia. Aquests serveis s'integren perfectament al sistema de gestió de l'aprenentatge de la institució i afavoreixen l'autonomia dels estudiants. De la mateixa manera, la Universitat de Gant s'assegura que cada curs inclogui una estructura de suport clarament articulada, inclosa la formació en alfabetització digital i l'assistència en temps real durant els exàmens en línia, cosa que millora la confiança i l'èxit dels estudiants.

7. Formació del professorat i suport tècnic: la plataforma de formació del Politecnico di Torino permet la formació temàtica, incloent-hi l'ensenyament i l'avaluació a distància. La Universitat de Twente disposa d'un centre d'expertesa d'ensenyament i aprenentatge que ofereix suport i recursos just a temps per als docents que estan canviant a entorns híbrids o en línia.

8. Interacció entre iguals i oportunitats de treball en xarxa (estudiants): la plataforma ACME de la Universitat de Girona millora la participació dels estudiants amb la plataforma i permet una retroacció immediata.

9. Accessibilitat i accés equitatiu a les tecnologies i els recursos: la Universitat del Minho i la Universidad de Castella-la Manxa en donen exemples convincents. Totes dues han ofert programes de préstec de dispositius i subvencions per accedir a Internet a estudiants en risc d'exclusió, especialment durant la pandèmia de la covid-19, i han continuat amb plans de recuperació després de la pandèmia. A més, el contingut digital es desenvolupa seguint estàndards d'accessibilitat.

10. Gestió i emmagatzematge d'informació: la Universitat de Burgos s'assegura que les dades d'avaluació a distància s'emmagatzemen de manera segura en servidors institucionals, de total conformitat amb el RGPD, les lleis de privadesa de dades de la UE i les normatives nacionals.

11. Interacció entre estudiants i professors i idoneïtat de la retroacció de l'avaluació dels estudiants: la Universitat de Twente posa de relleu la retroacció i el diàleg simultanis mitjançant sessions en línia estructurades. La Universitat de Girona garanteix que els estudiants rebin una retroacció formativa durant el procés d'avaluació, cosa que els permet reflexionar i revisar el seu treball ajustant-se als objectius d'aprenentatge. Aquestes pràctiques fomenten un entorn participatiu i la millora contínua.

12. Informació pública: en general, les IES promouen la transparència mitjançant pàgines web que actualitzen regularment i documentació d'accés obert en què es descriuen les seves polítiques d'ensenyament a distància, els procediments d'avaluació i els mecanismes de suport als estudiants. El seu compromís amb una comunicació accessible i clara no només dona suport als estudiants i al professorat, sinó també a les parts interessades externes, com ara empresaris, universitats sòcies i organismes d'assegurament de la qualitat.

Sembla que totes les bones pràctiques s'alineen amb tots els estàndards, encara que en diferents graus. La taula següent expressa el grau d'alineació entre cada bona pràctica i els 12 estàndards de les directrius per a l'ensenyament, l'aprenentatge i l'avaluació a distància.

Taula 2: Alineació de les bones pràctiques amb els estàndards de les institucions d'educació superior per a l'avaluació a distància (WP4-A8)

IES	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Politécnic de Torí – TLLab	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	○	☑	☑
Politécnic de Torí – Quotes d'ensenyament a distància	☑	☑	○	☑	☑	○	☑	☑	☑	○	☑	☑
Universitat del Minho – Directrius d'avaluació a distància	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	○	☑	☑	☑	☑
Universitat de Twente – Guia d'avaluació a distància	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑
Universitat de Girona – Plataforma ACME	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑
Universitat de Burgos i UCLM – Vigilància d'exàmens en línia SMOWL	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑
Universitat de Gant – Escaneig de l'habitació 360° i monitoratge de clics	☑	☑	☑	☑	○	○	○	○	○	☑	☑	○
L'alineació s'indica amb l'escala següent: ☑ = Grau alt d'alineació ☑ = Grau moderat d'alineació ○ = Grau baix d'alineació, alineació indirecta o informació no disponible												

IV.2. Bones pràctiques de les agències d'assegurament de la qualitat

Les AEAQ han respost al canvi cap a l'aprenentatge a distància actualitzant les seves metodologies i introduint estratègies específiques.

Agències com A3ES, ANVUR, ANECA, QQI i AQU Catalunya han desenvolupat **criteris d'avaluació o directrius específics per a les modalitats d'aprenentatge a distància**. Sovint s'integren als marcs reguladors nacionals i s'adapten per reflectir la diversitat institucional i la maduresa tecnològica, a més, beneficien les institucions, ja que incrementen la transparència i la comparabilitat de les ofertes en línia.

Diverses agències (p. ex., QQI, HAKA o AQU Catalunya) han anat més enllà dels indicadors d'entrada i de sortida tradicionals per **incloure la solidesa pedagògica, la infraestructura digital, analítiques de l'aprenentatge i suport als estudiants a les rúbriques d'avaluació**. Els avantatges principals són la millora de la qualitat de l'ensenyament i la participació dels estudiants, a més de processos de control de qualitat més granulars i formatius, i el suport per a la millora contínua. Els reptes principals inclouen la capacitat dels revisors per

avaluar les dimensions pedagògiques, la falta d'estandardització de les dades i la possible resistència d'institucions que desconeguin aquestes mètriques.

Una altra tendència destacada és el **desenvolupament conjunt d'eines amb les IES i les parts interessades** (p. ex., HAKA, QQI o AQU), juntament amb la formació dirigida als equips d'AQ institucionals, avaluadors i personal acadèmic, que pot incrementar la participació institucional, una implementació millor adaptada a l'objectiu i més coherència en l'avaluació.

A més, encara que no totes les agències regulen directament les avaluacions, molts marcs (p. ex., QQI, SSG o HAKA) inclouen **expectatives per a processos d'avaluació segurs, justos i accessibles en entorns en línia i híbrids**, amb l'objectiu d'incrementar la confiança en els resultats de l'aprenentatge, de millorar l'experiència dels estudiants i d'alinear-se amb estàndards ètics.

Marcs com el conjunt d'eines d'APEC i NSQOL **promouen la cooperació internacional i els principis compartits d'AQ** entre les jurisdiccions, especialment rellevants en contextos educatius transfronterers i transnacionals, que permeten una confiança i col·laboració internacionals més sòlides, estàndards compartits i l'alineació amb iniciatives globals.

Aquestes pràctiques a escala d'agència i transnacional exemplifiquen com les AEAQ i els marcs globals d'AQ contribueixen a establir estàndards, garantir la inclusió i vetllar per la integritat acadèmica en l'educació a distància. A l'apèndix s'inclouen més detalls sobre la implementació, els reptes i l'impacte d'aquestes pràctiques.

A la taula següent es presenten les AEAQ seleccionades comparades segons el marc analític. Aquests perfils de bones pràctiques serveixen com un conjunt d'eines pràctiques per a l'adaptació, la transferència i la replicació. A l'apèndix II es pot trobar una descripció detallada de les bones pràctiques.

Taula 3: Anàlisi comparativa de les bones pràctiques d'agències externes d'assegurament de la qualitat

AEAQ/ Organització	Títol de la pràctica	Objectius i finalitat	Context d'implementació	Avantatges clau	Reptes principals
ANECA (Espanya)	Segell internacional de qualitat d'aprenentatge híbrid	Reconèixer i acreditar programes híbrids de qualitat	Processos d'AQ espanyols i internacionals	Millora del reconeixement de l'aprenentatge híbrid	Capacitat de resposta institucional, estandardització
AQU Catalunya (Espanya)	Titulacions totalment en línia o semipresencials: disseny, implementació i avaluació	Guiar les IES i els avaluadors d'AQ en el control de qualitat del programa en línia / semipresencial	Sistema universitari català	Marc compartit, dona suport a la tasca del comitè d'AQ	Necessitat de cobrir diverses pràctiques i alineació legal

A3ES (Portugal)	Directrius per a nous plans d'estudis a distància	Avaluar l'oferta a distància amb criteris adequats	Plans d'estudis a distància	Avaluació adaptada a l'ensenyament i l'aprenentatge a distància	Interpretació de les directrius
ANVUR (Itàlia)	Protocol d'avaluació i directives per a l'avaluació de nous plans d'estudi a distància	Avaluar el pla d'estudis a distància amb criteris <i>ad hoc</i>	Sistema universitari italià	Marc adequat per avaluar els plans d'estudis a distància	Actualització i estandardització de directrius i protocols
HAKKA (Estònia)	Segell de qualitat d'educació digital	Acreditar cursos d'aprenentatge en línia i semipresencials ben dissenyats i executats	Cursos d'aprenentatge en línia i semipresencials	Bona eina d'autoavaluació i criteris de qualitat rellevants	Enfocament sistemàtic i institucional
QQI (Irlanda)	Directrius reglamentàries d'AQ per a proveïdors de programes semipresencials i totalment en línia	Reforçar els principis clau per a una educació a distància d'alta qualitat	Tots els proveïdors de programes d'aprenentatge i de formació semipresencials i totalment en línia	Foment d'una experiència de qualitat per als estudiants	Integritat acadèmica, solucions tècniques de la plataforma, assoliment de resultats de l'aprenentatge
Cooperació Econòmica de l'Àsia-Pacífic (Àsia-Pacífic)	Conjunt d'eines de l'APEC per a l'AQ en l'aprenentatge en línia	Proporcionar criteris de qualitat estructurats per a l'aprenentatge en línia	Ús voluntari per part d'institucions i organismes d'AQ	Estàndards clars i terminologia compartida	Necessitat d'adaptació contextual
Estàndards Nacionals de Qualitat (EUA)	Estàndards nacionals de qualitat per a l'aprenentatge en línia i programes en línia	Millorar els marcs d'AQ nacionals i institucionals	Aplicació regional a les economies membres de l'APEC	Alineació i millora transnacionals	Disparitat de recursos entre països

Les bones pràctiques adoptades per les agències d'AEAQ a tot Europa mostren diferents graus d'alineació amb les directrius operatives per a l'AQ de l'aprenentatge en línia i l'avaluació a distància en l'educació superior. Diverses agències han fet passos significatius per integrar l'ensenyament o l'avaluació digitals dins dels seus mecanismes principals d'AQ, tot i que d'altres encara es troben en les primeres fases d'implementació d'aquests estàndards.

1. Integració de l'AQ per a l'aprenentatge a distància i l'avaluació en línia en processos d'AQ existents: agències com A3ES, ANVUR, AQU Catalunya, QQI i ANECA mostren un grau elevat d'alineació amb aquesta directriu. Aquestes

agències han incorporat criteris explícits per analitzar l'avaluació en línia dins les revisions institucionals i els procediments d'acreditació. Per exemple, les "Directrius per a l'avaluació a distància" de l'AQU i l'"Avaluació d'aprenentatges no presencials" de l'ANECA exigeixen que les institucions demostrin com les eines digitals s'alineen amb els resultats de l'aprenentatge i com garanteixen la integritat acadèmica (p. ex., amb l'ús de programari antiplagi i entorns d'avaluació segurs).

2. Reconeixement de les necessitats específiques de l'aprenentatge a distància en els processos de revisió: AQU Catalunya reconeix l'especificitat disciplinària de l'avaluació a distància. Les seves eines d'avaluació tenen en compte laboratoris virtuals, simulacions i aprenentatge basat en projectes en formats híbrids. L'ANECA i QQI mostren una alineació moderada, ja que fomenten les avaluacions adaptades a les característiques de les disciplines STEM, però sense implementar completament els indicadors específics de cada disciplina.

3. Motivacions per als enfocaments d'avaluació semipresencial: AQU Catalunya mostra una bona pràctica en requerir una justificació pedagògica clara de les estratègies de l'avaluació semipresencial durant les avaluacions dels programes. QQI dona suport a l'aprenentatge semipresencial encoratjant les institucions a equilibrar els components en línia i els presencials alhora que manté l'equitat d'accés. No obstant, la majoria de les agències no disposen de criteris sistemàtics per avaluar si els formats semipresencials s'utilitzen de manera adequada, especialment en entorns pràctics o amb recursos limitats.

4. Inclusió de revisors amb experiència en aprenentatge en línia en equips de coavaluacions: l'ANECA, l'ANVUR, QQI i l'A3ES incorporen avaluadors formats en pedagogia digital i eines d'avaluació a distància, una cosa que millora la validesa de les seves avaluacions externes. QQI inclou experts familiaritzats amb analítiques de l'aprenentatge i eines d'avaluació basades en IA, mentre que l'AQU té previst iniciar formacions en metodologies d'avaluació a distància.

5. Criteris clars per avaluar els resultats de l'aprenentatge: QQI lidera aquesta àrea aplicant un enfocament basat en els resultats de l'aprenentatge amb el suport de proves impulsades per dades, com ara seguiment del rendiment dels estudiants i anàlisis de participació. Encoratja l'ús de diversos formats d'avaluació (preguntes orals, tasques col·laboratives i coavaluacions) per fomentar el pensament crític i el domini d'habilitats. Mentre que l'ANECA i l'AQU s'estan dirigint cap a aquest model, altres agències només ofereixen orientacions generals o deixen l'avaluació dels resultats exclusivament al criteri de la institució.

6. Transparència en els informes: la majoria de les agències mostren un grau de transparència de moderat a elevat, i organismes com l'A3ES, l'AQU, QQI i l'ANECA publiquen resultats detallats de les revisions, incloent-hi recomanacions sobre les pràctiques d'avaluació a distància. Sovint aquests

informes destaquen punts forts, àrees de millora i l'alineació amb els estàndards nacionals. Per exemple, l'AQU ofereix documents públics sobre com s'avalua l'ensenyament digital, cosa que reforça la responsabilitat institucional. No obstant això, hi ha menys transparència entre plataformes regionals com els NSQOL i l'APEC, que tendeixen a compilar conclusions en lloc d'informar-les a escala institucional.

7. Procediments d'apel·lació: QQI és un exemple de grau elevat d'alineació, ja que ofereix un mecanisme d'apel·lació clar que les institucions poden activar si no estan d'acord amb les conclusions de les revisions, incloses les relacionades amb l'avaluació a distància. També permet presentar proves addicionals per reconsiderar-les. L'ANECA i l'AQU ofereixen canals generals d'apel·lació, encara que menys adaptats a les particularitats de l'aprenentatge i l'avaluació a distància. Altres agències i plataformes (p. ex., NSQOL o APEC) no descriuen els procediments formals per impugnar avaluacions en el context de l'aprenentatge en línia.

Taula4. Alineació de les bones pràctiques amb les directrius de les agències d'assegurament de la qualitat per a l'avaluació a distància (WP4-A8)

AEAQ	1. Integració en marcs d'AQ	2. Sensibilitat a les característiques de	3. Justificació de l'avaluació	4. Experiència en aprenentatge a	5. Criteris dels resultats de	6. Transparència en els informes	7. Procediments d'apel·lació
A3ES (Portugal)	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑
ANECA (Espanya)	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑
AQU Catalunya (Espanya)	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑
ANVUR (Itàlia)	☑	☑	○	☑	☑	☑	☑
QQI (Irlanda)	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑
HAKA (Estònia)	☑	○	○	☑	☑	☑	○
NSQOL (zona nòrdica-bàltica)	☑	○	○	○	○	☑	○
Conjunt d'eines de l'APEC	☑	○	○	○	○	☑	○
L'alineació s'indica amb l'escala següent: ☑ = Grau alt d'alineació ☑ = Grau moderat d'alineació ○ = Grau baix d'alineació, alineació indirecta o informació no disponible							

V. Conclusions i recomanacions

L'anàlisi de les bones pràctiques en l'avaluació a distància de disciplines STEM revela un panorama en ràpida evolució en què tant les IES com les AEAQ han demostrat adaptabilitat, creativitat i un compromís compartit per garantir la qualitat educativa. Les pràctiques presentades ofereixen una perspectiva valuosa de com s'està transformant l'avaluació en resposta a la digitalització, les disrupcions globals i les expectatives canviants en l'educació superior.

També remarquen un compromís compartit per millorar la qualitat i la integritat de l'ensenyament i l'avaluació a distància mitjançant la innovació específica, el desenvolupament de polítiques i les estructures de suport.

V.1. Institucions d'educació superior

Les IES han adoptat una àmplia gamma de formats d'avaluació a distància, un fet que reflecteix un canvi clar cap a models d'avaluació més autèntics i centrats en l'estudiant. Moltes pràctiques mostren un grau elevat d'alineació amb els principis pedagògics, especialment en el foment de l'aprenentatge actiu, el pensament d'ordre superior i l'avaluació basada en habilitats.

Les institucions estan invertint en la **formació del professorat**, cosa que augmenta la implicació en la pedagogia digital i millora els resultats de l'aprenentatge. Tant el professorat com els estudiants han rebut positivament la **flexibilitat** en la docència, com ara limitar l'ensenyament a distància, cosa que ha ajudat a equilibrar la innovació amb la coherència educativa. **L'orientació i les eines** per a l'avaluació a distància, les **directrius de preparació dels estudiants** i les **plataformes automatitzades** garanteixen avaluacions més justes i vàlides, alhora que donen suport a l'aprenentatge autònom i alleugen la càrrega de treball del professorat. **Els sistemes de vigilància d'exàmens en línia i les estratègies de monitoratge** contribueixen a la integritat acadèmica, però també plantegen preocupacions sobre la privadesa i l'ansietat dels estudiants, qüestions que cal abordar amb transparència i una comunicació clara.

En tots els casos, els **avantatges** inclouen una millora de la qualitat de l'ensenyament, un augment de la implicació dels estudiants, més fiabilitat en l'avaluació i capacitat de resposta institucional per a l'educació digital. Els **reptes** habituals inclouen limitacions tècniques, resistència al canvi, qüestions sobre la privadesa i la necessitat de formació i suport continus. En general, aquestes pràctiques mostren que l'èxit de l'ensenyament i l'avaluació a distància depèn d'una integració reflexiva de la pedagogia, la tecnologia i la normativa, amb una implicació sòlida de les parts interessades i cicles de retroalimentació continus.

Les bones pràctiques també demostren un grau elevat d'alineació amb les directrius per a l'avaluació a distància en l'educació superior, en què es va aprofundir a l'informe anterior del projecte (WP4-A8). Sembla que tots els casos aborden tots els estàndards en diferents graus. Les IES han adoptat **polítiques institucionals** clares que integren l'ensenyament i l'avaluació a distància en els seus models pedagògics i marcs estratègics (estàndard 1). Aquestes pràctiques mostren una atenció constant als **mètodes d'avaluació adequats a l'objectiu**, ja que ofereixen una varietat de formats alineats amb els resultats de l'aprenentatge, les necessitats disciplinàries i els objectius pedagògics (estàndard 2). La **transparència i la integritat acadèmica** es reforcen mitjançant sistemes antiplagi, eines segures de vigilància d'exàmens en línia i una comunicació clara dels criteris d'avaluació (estàndard 3), mentre que les plataformes garanteixen la **fiabilitat tècnica i l'adaptabilitat** (estàndard 4). L'ús d'estratègies d'avaluació adaptables i específiques de cada disciplina, especialment en matèries científiques i tècniques, demostra la capacitat de resposta a la necessitat d'**eines personalitzables** que s'alineïn amb la integritat acadèmica i els objectius educatius (estàndard 5). Les institucions també han reforçat els **sistemes de suport als estudiants**, com ara amb tutories, orientació i formació en alfabetització digital (estàndard 6), alhora que inverteixen en la **formació del personal** i l'assistència tècnica adequada per desenvolupar la capacitat pedagògica digital (estàndard 7). Diverses iniciatives promouen la **interacció entre iguals i el treball en xarxa dels estudiants**, especialment mitjançant eines de col·laboració, fòrums digitals i estratègies de coavaluació (estàndard 8). Una preocupació notable en totes les pràctiques és l'èmfasi en l'**accés equitatiu**, amb l'esforç de les institucions per reduir les bretxes digitals i donar suport als estudiants amb diversitat de necessitats i contextos (estàndard 9). Les **polítiques de gestió de la informació** també vetllen per la **privadesa de les dades i l'ús ètic**, amb sistemes establerts per protegir els expedients acadèmics i les dades personals (estàndard 10). A més, les pràctiques de retroalimentació i avaluació en aquests casos reflecteixen el compromís amb **una interacció significativa estudiant-professor** i una **retroacció formativa en el moment oportú** (estàndard 11). Finalment, la transparència i l'**accés públic a la informació institucional** (com ara polítiques, serveis de suport i marcs d'avaluació), milloren la responsabilitat i la confiança de les parts interessades (estàndard 12).

En resum, la integració d'aquests estàndards en la pràctica diària demostra que l'aprenentatge a distància i híbrid no són solucions *ad hoc* sinó components centrals de la millora de la qualitat institucional. La lliçó clau és que l'excel·lència en l'educació a distància no només requereix eines digitals, sinó també polítiques coherents, suport continu, estratègies inclusives i una cultura compartida d'innovació.

A partir d'aquestes experiències, es proposen les següents **recomanacions de polítiques** per a les IES a fi de donar suport a un ensenyament, aprenentatge i avaluació a distància eficaços, justos i sostenibles:

- **Incentiveu la formació del professorat:** ofereix oportunitats de formació estructurades, flexibles i amb incentius al professorat en pedagogia digital, avaluació a distància i mètodes docents innovadors. Vincular la formació amb el reconeixement professional o el suport econòmic augmenta significativament la participació i l'impacte.
- **Flexibilitzeu l'ensenyament:** implementeu polítiques que permetin unes quotes d'ensenyament a distància limitades i ben regulades. Un grau modest de flexibilitat (p. ex., fins a un 15% de les hores lectives) afavoreix la innovació pedagògica, la conciliació de la vida laboral i familiar i la continuïtat del curs sense perjudicar l'experiència de l'estudiant.
- **Estandarditzeu els procediments d'avaluació a distància:** cal desenvolupar i difondre directrius institucionals clares per als estudiants i el personal implicat en l'avaluació a distància. Incloeu-hi instruccions de configuració tècnica, expectatives de conducta i plans de contingència per reduir l'ansietat, promoure l'equitat i garantir la validesa de l'examen.
- **Doneu suport al disseny d'avaluacions fonamentades:** ofereix eines pràctiques de presa de decisions i orientació per ajudar el professorat a triar els mètodes d'avaluació a distància adequats. Això garanteix l'alineació entre els resultats de l'aprenentatge, els formats d'avaluació i la integritat acadèmica.
- **Invertiu en eines d'avaluació digital adaptables:** adopteu plataformes que automatitzin els processos de retroacció i qualificació alhora que donen suport a l'aprenentatge individualitzat. Aquestes eines redueixen la càrrega de treball del professorat i milloren la participació, a més de la fiabilitat i la transparència de l'avaluació contínua.
- **Garantiu un ús responsable de les tecnologies de vigilància d'exàmens en línia:** quan utilitzen sistemes de vigilància d'exàmens en línia, les institucions han de prioritzar la transparència, la privadesa de les dades i el consentiment informat. Combineu el monitoratge automatitzat amb l'avaluació humana i ofereix als estudiants sessions introductòries i de pràctiques detallades per reduir l'estrès i inspirar confiança.
- **Abordeu les qüestions ètiques i de privadesa de manera proactiva:** establiu marcs ètics i mecanismes de renúncia si utilitzeu tècniques de monitoratge invasives (p. ex., escaneig de l'habitació o anàlisi de

comportament). La comunicació clara amb els estudiants sobre l'ús de les dades i la finalitat d'aquestes eines és essencial.

- **Fomenteu la retroacció i la millora contínues:** creeu cicles de retroalimentació estructurats amb els estudiants, el professorat i el personal tècnic per millorar contínuament les eines i les polítiques de l'educació a distància. Les avaluacions periòdiques ajuden a adaptar les pràctiques a noves necessitats i a mantenir l'aprovació dels usuaris.
- **Proporcioneu un suport tècnic i pedagògic sòlid:** garantiu una infraestructura sòlida, un suport tècnic adequat i un accés continu a dissenyadors instruccionals i especialistes en aprenentatge en línia. La continuïtat de l'adopció de l'educació digital depèn de la facilitat d'ús i d'un suport consistent.
- **Planifiqueu l'adaptabilitat i la sostenibilitat:** a mesura que les pràctiques digitals s'expandeixen, les institucions haurien d'anticipar-se a les necessitats futures invertint en la capacitat del servidor, la integració amb els sistemes existents i el desenvolupament continu de les tecnologies educatives i les competències del personal.

V.2. Agències externes d'assegurament de la qualitat

Les AEAQ han desenvolupat enfocaments estructurats i sensibles al context per avaluar i promoure la qualitat de l'educació superior en línia, semipresencial i híbrida. Aquestes pràctiques generalment tenen com a objectiu garantir que els programes a distància i els tradicionals tenen **la mateixa qualitat; orientar i donar suport a les institucions** en el disseny, la implementació i l'avaluació de l'educació a distància mitjançant criteris i eines clars; promoure la **innovació, la responsabilitat i el disseny centrat en l'estudiant** en l'educació digital i millorar el **reconeixement i la credibilitat** dels programes híbrids i en línia.

Les característiques comunes entre les AEAQ i les organitzacions transnacionals són: el desenvolupament de **criteris i rúbriques específics d'AQ**; la implementació mitjançant la **col·laboració de múltiples parts interessades**, incloent-hi experts, institucions, avaluadors i estudiants; **l'ús de segells, directrius o conjunts d'eines** per estandarditzar i promoure la qualitat, i l'èmfasi en el **desenvolupament de competències i el compromís institucional**.

Els **avantatges** principals observats inclouen marcs d'AQ estandarditzats i adaptats a l'objectiu per a diferents modalitats docents, mecanismes de reconeixement que milloren la credibilitat dels programes digitals, millora de la capacitat d'autoavaluació i de la cultura de qualitat a les institucions, cooperació transfronterera i alineació de polítiques.

Els **reptes** habituals inclouen equilibrar l'estandardització amb l'autonomia i la innovació institucionals, abordar la capacitat de resposta institucional i les

llacunes en la infraestructura digital, garantir actualitzacions contínues dels criteris d'AQ a mesura que evolucionen les tecnologies i les pedagogies, i la integració de sistemes d'AQ transversals a les modalitats docents en un panorama difús d'aprenentatge híbrid.

En general, les agències mostren un grau elevat d'alineació amb les directrius operatives, especialment en les àrees d'integració en els processos d'AQ, de transparència i d'inclusió d'expertesa digital en els comitès de revisió. No obstant això, encara queden llacunes, especialment a l'hora de garantir avaluacions adaptades a les característiques de les disciplines STEM, formalitzar criteris d'aprenentatge semipresencial i definir processos d'apel·lació estructurats vinculats als formats digitals. Les xarxes emergents són marcs transnacionals útils, però requereixen més institucionalització per alinear-se plenament amb aquests imperatius de qualitat.

D'acord amb les bones pràctiques i els reptes identificats, es proposen les recomanacions polítiques següents per reforçar l'AQ extern a l'educació superior a distància:

- **Reforceu els sistemes d'AQ per a l'aprenentatge en línia** fomentant criteris d'AQ específics segons el context per a programes en línia, semipresencials i híbrids; promovent la revisió contínua de les directrius d'AQ per reflectir els canvis pedagògics i tecnològics, i donant suport a les agències d'AQ en el desenvolupament de rúbriques i d'eines que puguin recollir l'experiència de l'estudiant i la integració digital.
- **Doneu suport a la capacitat de resposta institucional i al desenvolupament de capacitats** invertint en la formació dels revisors d'AQ, el personal de les IES i el professorat en pedagogia digital, disseny instruccional i avaluació a distància, i fomentant la col·laboració entre agències amb aprenentatge entre iguals i eines i recursos compartits, especialment en els sistemes més petits.
- **Promoveu la transparència i el reconeixement compartit** desenvolupant segells de qualitat digital i acreditacions per millorar la visibilitat i la confiança en els programes en línia internacionals, i fomentant acords de reconeixement mutu que incloguin criteris de qualitat de l'aprenentatge a distància.
- **Faciliteu el diàleg nacional i transnacional** mitjançant el desenvolupament de plataformes per a l'intercanvi i la convergència de polítiques, especialment en regions o marcs transfronterers, alineant els enfocaments nacionals d'AQ amb els marcs de referència internacionals respectant el context local.

- **Fomenteu la innovació alhora que garantiu la integritat** donant suport a programes pilot que provin noves modalitats de docència, d'avaluació i d'acreditació amb AQ incorporat i monitorant els mecanismes d'integritat acadèmica en l'aprenentatge en línia i semipresencial.

En resum, l'anàlisi de les pràctiques institucionals i de les agències revela un compromís clar per millorar la qualitat, la integritat i l'adaptabilitat de l'ensenyament i l'avaluació a distància a l'educació superior. Les IES demostren un grau elevat d'alineació amb els estàndards de qualitat integrant l'avaluació digital en marcs estratègics i pedagògics. Les institucions han invertit en una formació estructurada del professorat, polítiques docents flexibles i plataformes digitals sòlides. Les seves pràctiques promouen l'aprenentatge actiu, la integritat acadèmica i la participació dels estudiants, alhora que aborden reptes com l'accés equitatiu i la gestió de la càrrega de treball. Aquestes iniciatives reflecteixen un grau elevat d'alineació amb els estàndards relacionats amb la transparència, la validesa de l'avaluació, el suport acadèmic i el desenvolupament de competències digitals. Les AEAQ estan incorporant cada vegada més l'aprenentatge i l'avaluació en línia dins dels seus mecanismes d'avaluació externa. Les agències estan integrant criteris digitals en les avaluacions institucionals, involucrant revisors amb experiència en aprenentatge en línia i promovent la transparència en els informes. Tot i que el progrés és evident, àmbits com l'avaluació adaptada a les característiques de les disciplines STEM, els criteris formals per a l'aprenentatge semipresencial i els processos d'apel·lació estructurats requereixen més desenvolupament. En general, les pràctiques de les agències mostren una alineació creixent amb les directrius operatives per a l'AQ digital, però destaquen la necessitat d'una adaptació contínua en resposta a l'evolució de les tecnologies educatives.

En conjunt, aquestes bones pràctiques indiquen un esforç compartit per construir sistemes més resilents, inclusivament i pedagògicament sòlids per a l'educació a distància.

VI. Apèndix I. Descripció de bones pràctiques de les institucions d'educació superior

Politècnic de Torí (Itàlia)

1. Descripció de la pràctica

1.1 Títol: TLLab - Formació incentivada en ensenyament innovador i a distància.

1.2 Descripció breu: formació temàtica estructurada sobre metodologies docents innovadores a través de la plataforma TLLab (Teaching and Language Lab). Les temàtiques inclouen les classes inverses, l'aprenentatge híbrid, les lliçons interactives, estratègies de participació dels estudiants i l'avaluació a distància.

1.3 Objectius i finalitat: millorar la qualitat de l'ensenyament i promoure el desenvolupament del professorat en pedagogia innovadora i digital, concretament en l'ensenyament i l'avaluació a distància.

1.4 Context: a tota la universitat, amb enfocament en el desenvolupament continu del professorat.

2. Detalls de la implementació

2.1 Fases: desenvolupament de la plataforma TLLab i mòduls de formació. Campanya de comunicació per promoure la participació del professorat. Vinculació d'incentius econòmics a la finalització de la formació.

2.2 Parts interessades: equip del TLLab, rectorat, professorat, unitats d'AQ.

2.3 Recursos: finançament intern, dissenyadors instruccionals, personal de gestió de plataformes.

3. Avaluació i impacte

3.1 Avantatges: adopció general entre el professorat. Augment de la conscienciació de la pedagogia innovadora. Millora de les avaluacions docents. Assessorament en plataformes d'ensenyament a distància (p. ex. Moodle, *plugins* de vigilància d'exàmens en línia i eines per a aules virtuals) i en el disseny d'avaluacions digitals fiables.

3.2 Reptes: equilibrar el temps del professorat amb les demandes de formació i assegurar la rellevància dels temes de formació.

3.3 Retroacció: retroacció positiva sobre la flexibilitat i el contingut pràctic.

3.4 Lliçons apreses: la incentivització augmenta significativament la participació i la implicació.

4. Informació adicional: <https://www.polito.it>

Politècnic de Torí (Itàlia)

1. Descripció de la pràctica

1.1 Títol: quotes flexibles d'ensenyament a distància per al professorat.

1.2 Descripció breu: els professors poden impartir fins a un 15% de les classes a distància. Aquesta quota flexible (que recentment ha augmentat del 10%) dona suport a la innovació docent i a la conciliació de la vida laboral i familiar, i permet avaluacions parcials o classes en línia quan estigui justificat pedagògicament.

1.3 Objectius i propòsit: mantenir la flexibilitat en l'ensenyament, atendre necessitats diverses i donar suport a la innovació digital a l'educació superior.

1.4 Context: a tots els departaments i cursos de la universitat.

2. Detalls de la implementació

2.1 Fases: establiment d'una política formal que reguli les quotes d'ensenyament a distància. Implementació de mecanismes de monitoratge i informes departamentals. Comunicació interna al professorat.

2.2 Parts interessades: govern universitari, caps de departament, professorat, suport informàtic.

2.3 Recursos: plataformes en línia existents (p. ex., Zoom, l'aula virtual de Polito), personal coordinador.

3. Avaluació i impacte

3.1 Avantatges: professorat molt satisfet. Gestió dels cursos més fluida. Continuitat en cas d'absència temporal.

3.2 Reptes: necessitat de coordinació per evitar una fragmentació excessiva de l'aprenentatge presencial.

3.3 Retroacció: el professorat valora l'autonomia, els estudiants aprecien els elements digitals ben integrats.

3.4 Lliçons apreses: la flexibilitat limitada aporta grans beneficis sense comprometre els objectius educatius.

4. Informació adicional: <https://www.polito.it>

Universitat del Minho (Portugal)

1. Descripció de la pràctica

1.1 Títol: directrius d'avaluació a distància per a estudiants

1.2 Descripció breu: un conjunt estructurat de directrius per als estudiants que participen en avaluacions a distància. Inclou estratègies de preparació, recomanacions sobre la preparació tècnica i de l'espai, instruccions per al dia de l'examen i pautes de conducta durant l'avaluació.

1.3 Objectius i finalitat: garantir que les avaluacions a distància es duen a terme en condicions comparables als exàmens presencials. Preparar els estudiants i els professors per evitar interrupcions tècniques i garantir la integritat dels exàmens. Descriure els procediments per gestionar les interrupcions vetllant perquè els exàmens continuïn sent vàlids i justos.

1.4 Context: a tots programes acadèmics a distància o híbrids de la universitat.

2. Detalls de la implementació

2.1 Fases: preparació abans de l'examen: aclariu el format, la plataforma i les regles de l'examen. Oferiu proves tècniques. Tria de l'entorn: Trieu una habitació tranquil·la, ben il·luminada i amb una connexió estable a Internet. Comprovació tècnica el dia de l'examen: Verifiqueu l'equip, tingueu les còpies de seguretat a punt. Durant l'examen: Seguiu les normes de conducta. Informeu dels problemes amb captures de pantalla. Canvieu a plataformes per fer còpies de seguretat.

2.2 Parts interessades: estudiants, professors i coordinadors dels programes.

2.3 Recursos: recursos econòmics, humans i tècnics.

3. Avaluació i impacte

3.1 Avantatges: permet que els exàmens a distància es duguin a terme de manera fiable i transparent. Redueix l'ansietat dels estudiants mitjançant instruccions clares i sessions pràctiques. Minimitza les interrupcions de l'examen amb plans de contingència ben definits.

3.2 Reptes: falta de condicions tècniques o ambientals ideals per part dels estudiants. La resolució de problemes en temps real requereix coordinació i fluïdesa digital. L'autenticitat i la integritat acadèmica encara presenten reptes sense supervisió en persona.

3.3 Retroacció: els estudiants agraeixen les simulacions prèvies a l'examen. Els professors valoren els procediments detallats i la capacitat de mantenir la validesa de l'avaluació durant les incidències.

3.4 Lliçons apreses: les proves prèvies són essencials. Cal disposar de tecnologia i suport addicionals. Tant els estudiants com el professorat necessiten formació continuada en eines digitals.

4. Informació addicional:

<https://www.usaae.uminho.pt/en/Estudantes/AvaliacaoDistancia/Pages/default.aspx>

Universitat de Twente (Països Baixos)

1. Descripció de la pràctica

1.1 Títol: orientació per triar el mètode d'avaluació a distància adequat

1.2 Descripció breu: orientació per al professorat a l'hora d'escollir el mètode d'avaluació a distància adequat.

1.3 Objectius i finalitat: ajudar el professorat a triar el mètode d'avaluació més adequat.

1.4 Context: tota la universitat.

2. Detalls de la implementació

2.1 Fases: disponibilitat d'un esquema de decisions per als professors. Explicació dels mètodes d'avaluació a distància. Guies per al disseny dels diferents mètodes d'avaluació a distància.

2.2 Parts interessades: professors. Especialistes en aprenentatge en línia. Especialistes en TELT (ensenyament i aprenentatge millorats amb l'ús de tecnologia).

2.3 Recursos: recursos humans i tècnics.

3. Avaluació i impacte

3.1 Avantatges: orienta el professorat en la seva avaluació. Contribueix a escollir mètodes d'avaluació adequats. Ofereix als estudiants mètodes d'avaluació més vàlids i fiables.

3.2 Reptes: garantir avaluacions vàlides, fiables i transparents.

3.3 Retroacció: retroacció positiva dels estudiants i del professorat, prenen millors decisions i se senten més segurs respecte a les decisions dels seus mètodes d'avaluació.

3.4 Lliçons apreses: compartir informació i directrius és crucial.

4. Informació addicional:

<https://www.utwente.nl/en/learning-teaching/expertise/online-lectures/remote-assessment/choosing-remote-assessment/>

Universitat de Girona (Espanya)

1. Descripció de la pràctica

1.1 Títol: implantació de la plataforma ACME per a l'avaluació automàtica i el suport a l'aprenentatge en l'educació superior.

1.2 Descripció breu: plataforma d'aprenentatge en línia basada en la web dissenyada per automatitzar la generació, el lliurament, la correcció, la retroacció i la qualificació d'una gran varietat d'exercicis a l'educació superior. El sistema permet avaluacions tant formatives (basades en pràctiques) com sumatives (qualificades).

1.3 Objectius i finalitat: millorar l'eficiència i la precisió dels processos d'avaluació contínua. Reduir la càrrega de treball de qualificació manual per als professors. Millorar la participació i la motivació dels estudiants mitjançant tasques individualitzades i retroacció immediata. Donar suport a l'aprenentatge autònom i al domini d'habilitats de resolució de problemes complexos. Proporcionar una eina adaptable i multidisciplinària adaptable a diversos camps més enllà de l'enginyeria.

1.4 Context: utilitzada a tota la universitat en diversos programes tècnics i d'enginyeria, incloent-hi d'informàtica, enginyeria industrial, enginyeria agroalimentària, enginyeria de la construcció i arquitectura.

2. Detalls de la implementació

2.1 Fases: valoració de necessitats. Desenvolupament inicial. Prova pilot. Recollida de retroacció. Millores iteratives. Desplegament a escala real. Seguiment i actualització contínua.

2.2 Parts interessades: professors i coordinadors del curs: Dissenyen i configuren exercicis, aporten continguts acadèmics i supervisen l'ús de l'avaluació. Estudiants: Interactuen amb la plataforma per fer pràctiques, avaluació contínua i exàmens. Equips informàtics: Desenvolupen, mantenen i actualitzen la plataforma ACME assegurant-ne la integració amb Moodle i altres sistemes institucionals. Lideratge universitari i unitat d'AQ: Donen suport a l'adopció, n'avaluen l'impacte i s'alineen amb les estratègies d'AQ institucionals i els objectius de millora educativa.

2.3 Recursos: recursos econòmics, humans i tecnològics.

3. Avaluació i impacte

3.1 Avantatges: proporciona relacions de problemes personalitzats i adaptats per a cada estudiant. Redueix el plagi i promou l'aprenentatge autònom. Empodera els professors reduint les càrregues de treball de la qualificació manual. Millora l'experiència d'aprenentatge dels estudiants i els resultats de l'aprenentatge. Incrementa la motivació dels estudiants. Ofereix retroacció instantània i puntuació parcial, fins i tot en problemes de diversos passos. Els casos d'ús són versàtils. Millora l'AQ: El seguiment detallat del progrés dels estudiants contribueix als esforços institucionals d'AQ i proporciona dades per avaluar l'eficàcia de l'ensenyament.

3.2 Reptes: resistència inicial al canvi: Alguns professors i estudiants inicialment eren reticents a adoptar la plataforma, cosa que va requerir accions de formació i conscienciació. Limitacions tècniques: Algunes funcionalitats avançades, com ara les taules dinàmiques d'Excel, no són totalment compatibles amb la plataforma, cosa que limita alguns tipus d'exercicis. Corba d'aprenentatge dels professors: Els professors necessiten temps per familiaritzar-se amb la plataforma i aprendre a configurar activitats efectives. Dependència de la infraestructura: L'èxit del sistema depèn d'un rendiment estable del servidor i de la connectivitat a Internet.

3.3 Retroacció: estudiants: En valoren molt la retroacció immediata, les tasques individualitzades i la claredat en el seu progrés d'aprenentatge. Aprecien el descens de l'estrès durant les avaluacions gràcies a la puntuació parcial i les diverses proves. Professors: Manifesten un estalvi de temps important, una millora del control en el progrés de l'estudiant i més oportunitats per aconseguir una interacció significativa durant les sessions presencials. Avaluadors: Consideren la plataforma una innovació valuosa que s'alinea amb els estàndards moderns d'AQ i que millora el procés d'ensenyament-aprenentatge.

3.4 Lliçons apreses: importància de la formació: Proporcionar una formació inicial i continuada sòlida per al professorat i els estudiants ajuda a garantir una implementació i un ús efectius de la plataforma. Desenvolupament continu del mòdul: L'ampliació del ventall d'assignatures i de tipus de problemes compatibles amb la plataforma fa que el sistema no perdi rellevància i sigui capaç de respondre a noves necessitats. Millora de l'experiència d'usuari: Millorar la claredat dels missatges d'error i afegir-hi més funcions de retroacció personalitzable pot contribuir a l'aprenentatge dels estudiants. Consideracions d'adaptabilitat: A mesura que l'ús de la plataforma creixi, mantenir una capacitat sòlida del servidor i suport tècnic serà essencial per a la sostenibilitat.

4. Informació addicional: <https://acmex.udg.edu/equip.php>

1. Descripció de la pràctica

1.1 Títol: implementació de SMOWL per a la vigilància d'exàmens en línia

1.2 Descripció breu: solució de vigilància d'exàmens en línia, dissenyada per garantir la integritat acadèmica en les avaluacions digitals. L'eina verifica la identitat de l'estudiant i en supervisa el comportament durant els exàmens mitjançant la captura d'imatges per càmera web, el seguiment de l'activitat de l'escriptori i la detecció de so. A més, ofereix la possibilitat que la vigilància d'exàmens en línia sigui humana per revisar incidents marcats automàticament.

1.3 Objectius i finalitat: garantir l'autenticitat de les avaluacions en línia mitjançant la verificació d'identitat i el monitoratge de comportament. Prevenir el frau acadèmic i promoure l'equitat en els exàmens a distància. Donar suport a la implementació de programes acadèmics totalment en línia que permetin a les institucions ampliar la seva oferta digital. Complir la normativa vigent de privacitat i protecció de dades.

1.4 Context: universitats i centres de formació que ofereixen programes acadèmics totalment o parcialment en línia.

2. Detalls de la implementació

2.1 Fases: anàlisi de necessitats inicials. Avaluació i selecció de solucions. Fase pilot i integració tècnica. Desenvolupament de formació i directrius. Desplegament complet. Avaluació i millora contínua.

2.2 Parts interessades: lideratge institucional: L'administració de la universitat i els òrgans d'AQ supervisen la selecció i la implementació estratègica. Departaments d'informàtica i d'aprenentatge en línia: són els responsables de la integració tècnica, la configuració del sistema de gestió de l'aprenentatge i l'assistència. Personal docent: preparen i supervisen avaluacions mitjançant l'eina SMOWL. Estudiants: participen en avaluacions monitorades i col·laboren en el cicle de retroalimentació. Equip de suport de SMOWL: proporciona recursos d'acompanyament inicial, suport tècnic i formació per a la institució.

2.3 Recursos: recursos econòmics, humans i tecnològics.

3. Avaluació i impacte

3.1 Avantatges: millora de la integritat de l'examen: ha assegurat amb èxit la credibilitat de les avaluacions en línia reduint la mala conducta acadèmica mitjançant el seu sistema de monitoratge basat en IA i supervisat per humans. Integració flexible i adaptable: les institucions han posat de manifest una bona integració amb els seus sistemes de gestió de l'aprenentatge i van valorar positivament la capacitat d'adaptar el nivell de monitoratge (càmera web bàsica, escriptori complet o supervisió de dos dispositius). Enfocament ètic i

compatible amb l'RGPD: compleix les lleis de privadesa de dades de la UE, cosa que inspira confiança en els usuaris i les institucions, especialment en el sector de l'educació superior. Suport per a l'aprenentatge en línia i híbrid: amplia els programes totalment en línia mantenint procediments d'avaluació sòlids.

3.2 Reptes: limitacions de connexió i de dispositius: alguns usuaris van experimentar problemes tècnics a causa de connexions a Internet inestables o maquinari inadequat (p. ex., càmeres web obsoletes o navegadors incompatibles). Coneixement i ansietat de l'usuari: en un primer moment, els estudiants i professors que no estaven familiaritzats amb les eines de vigilància d'exàmens en línia van comunicar que sentien ansietat o preocupació pel monitoratge, cosa que va requerir un acompanyament inicial detallat i una comunicació transparent. Falsos positius en el monitoratge: de vegades, la IA marca com a sospitosos comportaments que no són problemàtics, cosa que requereix una revisió manual i que suposa una càrrega de treball addicional per als avaluadors.

3.3 Retroacció: els professors valoren positivament la seguretat addicional i les funcionalitats avançades dels informes, que els ajuden a revisar els incidents de manera eficaç sense haver de mirar enregistraments sencers. Els estudiants consideren que la comunicació clara i l'equitat són positives quan se'ls forma adequadament i es respecta la privadesa. Inicialment alguns mostren preocupació perquè els supervisin, però més tard ho accepten com a part de la cultura dels exàmens digitals. El personal informàtic elogia l'atenció al client responsiva i la facilitat d'integració de SMOWL.

3.4 Lliçons apreses: importància d'unes directrius clares: les institucions han de proporcionar als estudiants instruccions detallades i simulacres d'exàmens per reduir l'estrès i afavorir que els procediments de vigilància d'exàmens en línia se segueixin correctament. La revisió humana segueix sent clau: tot i que la IA ajuda a adaptar el monitoratge, la verificació humana és essencial per garantir que els incidents marcats s'interpreten de manera acurada. Cicle continu de retroalimentació de l'usuari: la incorporació de retroacció periòdica de totes les parts interessades ajuda a millorar la implementació i l'eficàcia del sistema al llarg del temps.

4. Informació addicional: <https://smowl.net/en/>

Universitat de Gant (Bèlgica)

1. Descripció de la pràctica

1.1 Títol: escaneig de l'habitació 360° i monitoratge de comportament.

1.2 Descripció breu: exàmens en línia amb escanejors d'habitació i anàlisi de comportament per prevenir la mala conducta acadèmica.

1.3 Objectius i finalitat: augmentar el control de les avaluacions que es fan a casa.

1.4 Context: s'utilitza en avaluacions sumatives a distància.

2. Detalls de la implementació

2.1 Fases: establiment de polítiques. Prova pilot tecnològica. Implementació completa.

2.2 Parts interessades: serveis informàtics, consells d'ètica, professorat.

2.3 Recursos: programari de càmera web, eines d'anàlisi, marc de privadesa.

3. Avaluació i impacte

3.1 Avantatges: desincentiva les males conductes. Les dades contribueixen a la revisió.

3.2 Reptes: resistència dels estudiants i problemes de privadesa.

3.3 Retroacció: mixta: és una pràctica eficaç però controvertida.

3.4 Lliçons apreses: la transparència i els mecanismes de renúncia són essencials.

4. Informació addicional: <https://www.ugent.be/student/en/class-exam-exchange-intern/class-exam/guidelines-online-examinations>

VII. Apèndix II. Bones pràctiques de les agències d'assegurament de la qualitat

ANECA (Espanya)

1. Descripció de la pràctica

1.1 Títol: segell internacional de qualitat d'aprenentatge híbrid.

1.2 Descripció breu: un programa d'acreditació que avalua la qualitat del disseny, la integració tecnològica i l'experiència dels estudiants en programes híbrids.

1.3 Objectius i finalitat: donar suport al reconeixement de programes híbrids d'alta qualitat.

1.4 Context: s'utilitza en processos d'AQ espanyols i internacionals.

2. Detalls de la implementació

2.1 Fases: desenvolupament de criteris, aplicació pilot i desplegament formal.

2.2 Parts interessades: revisors d'AQ, IES, experts externs.

2.3 Recursos: protocols d'AQ, rúbriques digitals, avaluadors formats.

3. Avaluació i impacte

3.1 Avantatges: millora el reconeixement dels programes híbrids.

3.2 Reptes: capacitat de resposta institucional i estandardització.

3.3 Retroacció: acollida positiva de les institucions que sol·liciten la pràctica.

3.4 Lliçons apreses: importància de les mètriques de l'experiència dels estudiants.

4. Informació addicional: <https://www.aneca.es>

AQU Catalunya (Espanya)

1. Descripció de la pràctica

1.1 Títol: titulacions totalment en línia o semipresencials: disseny, implementació i avaluació. Eines per a la qualitat universitària.

1.2 Descripció breu: conjunt de directrius per al disseny, la implementació i l'avaluació de titulacions totalment en línia o semipresencials.

1.3 Objectius i finalitat: orientar les universitats i els comitès d'avaluació sobre l'enfocament del disseny, la implementació i l'avaluació de les titulacions en línia.

1.4 Context: titulacions en línia i semipresencials.

2. Detalls de la implementació

2.1 Fases: aquest document, publicat l'any 2023 per AQU Catalunya, és el tercer d'una col·lecció que ofereix a les universitats un ventall d'eines per ajudar-les a millorar la qualitat.

2.2 Parts interessades: metodòlegs i un expert en: aprenentatge a distància, educació en línia, universitats i societat xarxa, educació i tecnologia.

2.3 Recursos: humans i econòmics (experts).

3. Avaluació i impacte

3.1 Avantatges: és una eina útil per a les universitats i els avaluadors de l'agència d'AQ. Desenvolupa la *Guia per a l'elaboració, verificació i modificació de titulacions universitàries de grau i màsters* d'AQU Catalunya. Estableix un marc comú per a totes les universitats del sistema universitari català i permet a l'agència d'AQ avaluar la qualitat de les titulacions en línia i semipresencials amb criteris específics establerts per a aquests programes.

3.2 Reptes: ha hagut d'englobar un gran ventall de pràctiques en tot el sistema universitari i garantir l'alineació amb el marc legal vigent.

3.3 Retroacció: no s'ha efectuat cap recollida sistemàtica de la retroacció dels usuaris, però actualment les universitats i els comitès d'avaluació estan utilitzant aquest document en els seus processos d'avaluació.

3.4 Lliçons apreses: perquè la implementació i l'avaluació de l'aprenentatge en línia o a distància siguin reeixides cal que les institucions disposin d'una estratègia clara i recursos ben definits. Els sistemes d'assegurament de la qualitat també han de tenir un paper clau a l'hora de donar suport a les iniciatives per virtualitzar els plans d'estudi. Els límits entre l'aprenentatge presencial, híbrid i en línia són cada cop menys clars. En el futur caldrà actualitzar les directrius.

4. Informació adicional:

<https://www.aqu.cat/en/doc/Universitats/Metodologia/Focus-3.-Titulacions-amb-modalitat-d-ensenyament-no-presencial-o-semipresencial>

A3ES (Portugal)

1. Descripció de la pràctica

1.1 Títol: directrius per a nous plans d'estudi a distància.

1.2 Descripció breu: orientacions específiques per als plans d'estudi a distància.

1.3 Objectius: adaptar les directrius nacionals d'avaluació a un nou marc legal per a l'educació a distància. Avaluar adequadament els plans d'estudi a distància.

1.4 Context: plans d'estudi en línia.

2. Detalls de la implementació

2.1 Fases: establir un nou marc legal que reguli i estandarditzi l'ensenyament a distància en l'educació superior i criteris perquè les IES ofereixin titulacions a distància.

2.2 Parts interessades: IES, avaluadors d'AQ, personal d'AQ.

2.3 Recursos: plantilles d'informes, directrius sobre aprenentatge a distància.

3. Avaluació i impacte

3.1 Avantatges: avaluació adaptada a l'objectiu, estandardització de criteris.

3.2 Reptes: interpretació de les directrius

3.3 Retroacció: les institucions perceben que la pràctica millora la qualitat.

3.4 Lliçons apreses: les directrius s'han d'actualitzar constantment a nous contextos.

4. Informació addicional:

<https://a3es.pt/en/assessment-and-accreditation/study-programmes/new-study-programmes/>

ANVUR (Itàlia)

1. Descripció de la pràctica

1.1 Títol: Protocol d'avaluació: pla d'estudi a distància.

1.2 Descripció breu: orientacions i criteris específics per a l'avaluació dels plans d'estudi a distància.

1.3 Objectius: avaluar adequadament els plans d'estudi a distància.

1.4 Context: plans d'estudi en línia.

2. Detalls de la implementació

2.1 Fases: noves directrius i protocols ja implementats (AVA3)

2.2 Parts interessades: IES, avaluadors d'AQ, personal d'AQ.

2.3 Recursos: directrius i protocols d'aprenentatge a distància.

3. Avaluació i impacte

3.1 Avantatges: avaluació adaptada a l'objectiu amb implicació d'experts especialitzats.

3.2 Reptes: actualització de les directrius i els criteris.

3.3 Retroacció: retroacció positiva de les IES respecte als criteris d'avaluació i expertesa *ad hoc*.

3.4 Lliçons apreses: cal actualitzar les directrius per afrontar els canvis en les pràctiques de l'educació superior.

4. Informació addicional:

https://www.anvur.it/sites/default/files/2025-01/Protocollo%20Accreditamento%20Iniziale%2025_26_ANVUR_Telematici.pdf

https://www.anvur.it/sites/default/files/2025-01/AVA3_LG_Atenei_2024_08_08.pdf

Estonian Quality Agency for Education (HAKA, Estònia)

1. Descripció de la pràctica

1.1 Títol: segell de qualitat d'educació digital

1.2 Descripció breu: el segell de qualitat d'educació digital acredita cursos d'aprenentatge en línia i semipresencials ben dissenyats. Els cursos que demostrin l'excel·lència aplicant tecnologies digitals en l'ensenyament i l'aprenentatge poden rebre el segell d'excel·lència en educació digital.

1.3 Objectius: acreditar cursos d'aprenentatge en línia i semipresencials ben dissenyats i executats, així com l'excel·lència a l'hora d'aplicar les tecnologies digitals en l'ensenyament i l'aprenentatge.

1.4 Context: cursos d'aprenentatge en línia i semipresencials.

2. Detalls de la implementació

2.1 Fases: el grup de treball es va formar amb experts en educació digital de diferents universitats i va establir criteris de qualitat que s'actualitzen periòdicament. El programa de formació "Desenvolupament del meu curs electrònic per qualificar-lo per a un segell de qualitat", dirigit al personal acadèmic, s'ha dut a terme cada any. S'ha desenvolupar el model de procés de la concurs anual i cada any s'ha organitzat una conferència per compartir bones pràctiques en educació digital.

2.2 Parts interessades: gestió d'universitats i IES professionals, tecnòleg educatiu, dissenyadors d'estudis, estudiants (avaluadors, retroacció).

2.3 Recursos: recursos econòmics, grup de treball, formació, seminaris i conferències, plataforma tècnica per al concurs anual.

3. Avaluació i impacte

3.1 Avantatges: hi ha una comprensió compartida del que constitueix la bona qualitat en els cursos amb ensenyament i aprenentatge millorats digitalment. Fomenta el desenvolupament de la comunitat d'aprenentatge. Els tecnòlegs i els dissenyadors educatius treballen conjuntament i comparteixen bones pràctiques (tant com a avaluadors en els equips com en la conferència anual). Els professors universitaris reben retroacció i idees d'experts sobre què cal desenvolupar al seu curs. L'acreditació (el segell) és molt valorada. És una bona eina d'autoavaluació amb criteris de qualitat rellevants.

3.2 Reptes: donar suport a la qualitat de l'ensenyament i l'aprenentatge millorats digitalment a escala institucional. Enfocament sistemàtic i institucional.

3.3 Retroacció: retroacció positiva dels professors i de les parts interessades externes. Oportunitat d'autoavaluar-se. Directrius útils i criteris de qualitat per a l'educació digital. Bona plataforma d'intercanvi de bones pràctiques. Els criteris de qualitat es poden utilitzar com a marc per a l'AQ intern.

3.4 Lliçons apreses: cal compromís individual i institucional. Les institucions no disposen de directrius per a l'educació digital.

4. Informació addicional:

<https://haka.ee/en/ecourse/>

Quality and Qualifications Ireland (QQI Irlanda)

1. Descripció de la pràctica

1.1 Títol: directrius reglamentàries d'AQ per a proveïdors de programes semipresencials i totalment en línia.

1.2 Descripció breu: directrius legals establertes per QQI per a tots els proveïdors de programes d'aprenentatge i formació semipresencials i totalment en línia. Aborden les responsabilitats específiques dels proveïdors respecte a l'AQ dels programes basats en modalitats d'aprenentatge semipresencial i totalment en línia. Els proveïdors les han d'utilitzar per establir, desenvolupar, implementar, avaluar, mantenir o analitzar els procediments d'AQ en programes d'ensenyament semipresencial que combinin estudis presencials i en línia, en programes totalment en línia i com a base perquè QQI aprovi, si escau, els procediments interns d'AQ d'un proveïdor.

1.3 Objectius i finalitat: reforçar el principi clau que l'ensenyament, l'aprenentatge i l'avaluació d'alta qualitat, juntament amb un disseny de programes pedagògicament sòlid i una administració adequada, sustenten totes les modalitats d'ensenyament del programa, inclosos els semipresencials i els que són totalment en línia.

1.4 Context: tots els proveïdors de programes d'aprenentatge i formació semipresencials i totalment en línia.

2. Detalls de la implementació

2.1 Fases: revisió exhaustiva de la bibliografia contemporània i de diverses iniciatives similars en curs o publicades per altres AEAQ nacionals. Aportacions i retroacció recollides mitjançant diverses etapes de consulta. Versió final.

2.2 Parts interessades: proveïdors de programes d'aprenentatge i de formació semipresencials i totalment en línia.

2.3 Recursos: directrius d'AQ.

3. Avaluació i impacte

3.1 Avantatges: garanteix una experiència de qualitat per als estudiants. Contribueix a les bones pràctiques i és una experiència positiva quan els programes són semipresencials o totalment en línia, amb processos d'AQ, de millora i de perfeccionament establerts.

3.2 Reptes: integritat acadèmica, dependència excessiva de la plataforma. Garantir que les oportunitats de les modalitats en línia o semipresencials són totalment equivalents per aconseguir els resultats de l'aprenentatge.

3.3 Retroacció: positiva per part dels proveïdors.

3.4 Lliçons apreses: els principis de les bones pràctiques subjacents a les directrius reconeixen diversos contextos i proporcionen un punt de referència més que una fórmula per informar, comparar i millorar el disseny d'experiències d'aprenentatge semipresencials i totalment en línia. Indiquen consideracions de

qualitat en un ampli ventall de proveïdors i reconeixen que els programes amb un component en línia poden adoptar moltes formes diferents.

4. Informació adicional: https://www.qqi.ie/sites/default/files/2023-12/statutory-quality-assurance-guidelines-for-providers-of-blended-and-fully-online-programmes-2023_1.pdf

NSQOL (EUA/international)

1. Descripció de la pràctica

1.1 Títol: estàndards nacionals de qualitat per a l'aprenentatge en línia (NSQOL).

1.2 Descripció breu: un marc integral per avaluar la qualitat dels programes, l'ensenyament i els cursos en línia.

1.3 Objectius i finalitat: proporcionar orientació estructurada i basada en evidències per millorar i avaluar l'educació en línia.

1.4 Context: ús voluntari per part d'institucions i organismes d'AQ a tot el món.

2. Detalls de la implementació

2.1 Fases: desenvolupament d'estàndards, prova pilot, publicació, adopció institucional.

2.2 Parts interessades: docents, dissenyadors instruccionals, professionals d'AQ.

2.3 Recursos: documents públics d'estàndards, guies d'implementació, mòduls de formació.

3. Avaluació i impacte

3.1 Avantatges: vocabulari compartit i expectatives per a un aprenentatge en línia de qualitat.

3.2 Reptes: adaptació a contextos locals i nacionals. 3.3 Retroacció: Àmpliament aprovat i adaptat per a l'AQ intern.

3.4 Lliçons apreses: els criteris clars permeten una millora sistemàtica.

4. Informació adicional: <https://www.nsqol.org>

APEC (Àsia-Pacífic)

1. Descripció de la pràctica

1.1 Títol: conjunt d'eines de l'APEC per a l'assegurament de la qualitat en l'aprenentatge en línia

1.2 Descripció breu: conjunt d'eines que ofereix estratègies, indicadors i recursos per enfortir l'AQ en l'aprenentatge en línia en tots els sistemes educatius.

1.3 Objectius i finalitat: enfortir l'AQ de l'aprenentatge en línia i semipresencial a escala nacional i institucional.

1.4 Context: adoptat per agències d'AQ i organismes governamentals a les economies membres de l'APEC.

2. Detalls de la implementació

2.1 Fases: desenvolupament del conjunt d'eines, difusió regional, adaptació nacional.

2.2 Parts interessades: agències d'AQ, responsables de polítiques, líders institucionals.

2.3 Recursos: conjunt d'eines, estudis de casos, guies d'autoavaluació.

3. Avaluació i impacte

3.1 Avantatges: marc compartit per millorar les polítiques i la pràctica d'AQ.

3.2 Reptes: limitacions de recursos en alguns països.

3.3 Retroacció: adaptable a diferents contextos. Serveix de base per als diàlegs sobre polítiques.

3.4 Lliçons apreses: el diàleg transnacional d'AQ és clau per progressar.

4. Informació addicional: <https://www.apec.org/publications/2019/12/apec-quality-assurance-of-online-learning-toolkit>
